

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

סילבוס קורס לסטודנט

המחלקה לחינוך תשפ"ג-תשפ"ד 2023-2024

התפתחות תקינה ופתולוגית - קורס בחירה 4 נק"ז

מס' קורס סמסטר א': 129.2.0011 מס' קורס סמסטר ב': 129.2.0021

פרופ' עידית כ"ץ katzid@bgu.ac.il

מטרת הקורס:

העמקת הידע על היבטים שונים של התפתחות תקינה ופתולוגית ועל הקשר בין התפתחות לבין תפקוד בבית הספר.

תמצית:

הקורס יעסוק בתחומי התפתחות שונים כגון: התפתחות מוטורית, התפתחות האינטגרציה הסנסורית, התפתחות השפה והתקשורת הבין אישית. כמו כן נעסוק במשך מספר שיעורים בילד החרגי ומשפחתו. בקורס נסקור מהלך תקין של כל אחד מתחומי ההתפתחות ונדון בהתאמה בין ההתפתחות של הילד לבין הציפיות הרגשיות והקוגניטיביות ממנו במערכת החינוך. כמו כן, נדון בתסמינים המאפיינים עיכוב, ליקוי או פתולוגיה התפתחותית. היכרות עם אספקטים שונים ומגוונים של ההתפתחות התקינה והפתולוגית תאפשר ליועצים, לפסיכולוגים, למורים ולמנהלים—לראות, לנתח ולהבין מצבים בבית הספר מתוך נקודת מבט התפתחותית.

מהלך הקורס:

במהלך הקורס נדון בכל תחום התפתחותי במשך מספר שיעורים. לאחר היכרות עם המהלכים התקינים ופתולוגיים של תחום ההתפתחות, יערכו הסטודנטים תצפיות על ילדים בעלי התפתחות תקינה או כאלו הסובלים מהליקויים התפתחותיים הנלמדים. סיכום ההסתכלות יובא לדיון בכיתה ויוגש בכתב למרצה.

בכל סמסטר יוגש על ידי הסטודנט דו"ח קריאה של מאמר עדכני שפורסם בירחון מקצועי מרכזי - **בשפה האנגלית** - העוסק בתחום ההתפתחות. המאמר יבחר על ידי הסטודנט מתוך המאגר המעודכן של ספריית האוניברסיטה. **יש לקבל את אישור המרצה למאמר שנבחר.**

ציון בקורס:

דוחות קריאה -80%

תצפית 20% (במקרה של למידה מרחוק תיערך תצפית וירטואלית)

נוכחות: חובה

ציון עובר (על פי תקנון האוניברסיטה) הוא 65.

הנוכחות בשיעורים היא חובה. סטודנט שלא יגיע ברצף לשיעורים או יעדר משיעורים - יורדו לו 10 נקודות מהציון הסופי ובמקרים חריגים אף תופסק השתתפותו בקורס. שעת קבלה בתיאום אישי. תאריכי הגשת העבודות יקבעו בהמשך תוך התחשבות במצב. יערכו התאמות מיוחדות למשרתי ומשרתות המילואים, משפחותיהם, והמפונים, לפי מתווה האוניברסיטה.

תכנית הקורס :

נושא	תוכן
התפתחות מוטורית	בשיעורים אלו נסקור מהלך תקין של התפתחות מוטורית. נתמקד בהתפתחות בגיל הגן ובית הספר. נדון בליקויים בהתפתחות המוטורית. (C.P, Motor Dispraxia)
התפתחות האינטגרציה הסנסורית	בשיעורים אלו נכיר את חשיבות הבשלות התחושתית לתפקוד תקין בבית הספר. נתאר תסמונות שונות של ליקויים באינטגרציה הסנסורית ואת ביטוייה השונים.
הילד החרוג ומשפחתו	במהלך שיעורים אלו נסקור את המהלכים הרגשיים שעוברת המשפחה של הילד החרוג מיום הולדתו. נדון בהורים, באחים, ובמשפחה המורחבת.
תסמונת טוראט	בשיעורים אלו נכיר את תסמונת טוראט ואת הביטויים האפשריים לתסמונת זו.
התפתחות תקשורת בין אישית	בשיעורים אלו נעסוק במהלך תקין של התפתחות תקשורת בין אישית. נדון בליקויים בהתפתחות ונתמקד בילדים הסובלים מאוטיזם ואספרגר.
התפתחות הדימוי העצמי	בשיעורים אלו נסקור את התפתחות הדימוי העצמי ואת הקשר בין התפתחות דימוי עצמי ובין התפתחות קוגניטיבית ורגשית. כמו כן, נבחן אלו גורמים משפיעים על הדימוי העצמי ומושפעים ממנו.
התפתחות הילד העיוור ולקוי הראיה	- הרצאת אורח- יקבע בהתאם למצב
אפילפסיה	- הרצאת אורח-יקבע בהתאם למצב

Ben-Gurion University of the Negev
The Faculty of Humanities and Social Sciences

Syllabus

Department of Education **2022-2023**

Course Name: Normal and abnormal development

Number: winter semester: 129.2.0011 , spring semester 129.2.0021

Lecture: Dr. Idit Katz

Instruction Objectives:

Course Description:

The purpose of this course is to deepen the knowledge about normal and abnormal development, and about the connection between development and adaptive school behavior.

This course deals with different aspects of development. Normal and abnormal developmental paths, as well as the congruence between the developmental level and symptoms typical to disorders, dysfunctions and pathology in development will be presented.

The knowledge regarding normal and abnormal developmental paths will enable school counselors and psychologists to hold a developmental perspective while analyzing various episodes in school.

On successful completion of the course, the student should be able to:

1. Identify normal and abnormal developmental paths
2. Know what steps to take in order to support students with developmental disabilities in school and their families.

Chapters:

1. Motor development: The normal path of fine and gross motor development. Motor development dysfunctions: C.P, Motor Dyspraxia, motor Dysgraphia.
2. Sensory Integration: The normal path of development of sensory integration functioning and its implication on adaptive school performance. SI dysfunctions: tactile defensiveness, gravitational insecurity, vestibular be-lateral disorder.
3. Tourette syndrome: Signs, symptoms, causes, and treatment in school.
4. Personal and social communication: Normal developmental path of personal and social communication. Dysfunctions: Autistic spectrum disorders
5. The visually impaired student in the classroom
6. Students with epilepsy in school

7. The exceptional child in the family: The effect a child with special needs may have on his family. Challenges families face.

Requirements:

Attendants: Mandatory

Essays: 2 X 40 = 80%

Observation: 1X 20 = 20%

Total 100%

The assignment submission dates will be finalized later, considering the current situation. Special accommodations will be provided for reserve servants, their families, and evacuees in accordance with the university's guidelines.